

การฝึกทักษะการพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิด ของนักเรียนพยาบาล โดยใช้โมเดล CIPPA ในสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรค COVID-19

The Use of the CIPPA Model for Neonatal Nursing Skills for Nursing Students during the Coronavirus Disease 2019 Situation

ปิยาพร สินธุโคตร

Piyaporn Sinthukot

วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ กรุงเทพมหานคร

Royal Thai Navy College of Nursing, Bangkok

Corresponding Author: kk_2324@hotmail.com

บทคัดย่อ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด และกระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แต่ผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 สถาบันการศึกษาจำเป็นต้องปรับวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือจึงได้มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ โดยงดการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ปรับวิธีการฝึกทักษะทางการพยาบาล และการประเมินผลเป็นรูปแบบอื่นๆ จากการศึกษาของ ทิศนา แชนฉนิ เรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้ CIPPA model พบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ CIPPA model ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มมากขึ้น ช่วยเพิ่มความสามารถด้านการคิด การมีส่วนร่วมในการเรียน เกิดความสนุกในการเรียน และมีความพึงพอใจในการเรียน ผู้เขียนจึงนำแนวคิดนี้มาออกแบบการพัฒนาทักษะการพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิดให้กับนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ

คำสำคัญ: ทักษะการพยาบาล ชิปปาโมเดล โควิด-19

Abstract

The National Education Act of Thailand proclaimed that the provision of education shall be based on the principle that all learners have the capability of learning and self-development,

Received: November 16, 2020; Revised: January 13, 2021; Accepted: January 15, 2021

and learners are of the utmost importance. In addition, the provision of education must be in accordance with the National Qualifications Framework for Higher Education in Thailand. However, due to the impact of the Coronavirus disease 2019 situation, educational institutions must modify the provision of education to suit the pandemic context. Thus, the Royal Thai Navy College of Nursing proposed a revision for practical lessons such as a halt in practical internship on medical wards, nursing skills training revising, and seeking other means of assessment. According to Tissana Khammanee's study on student-centered teaching and learning management using the CIPPA model, the use of the CIPPA model in learning management resulted in higher learning achievement, better thinking ability, more learner participation, enjoyment, and satisfaction in learning. Therefore, the author implemented this concept and designed the activities to develop neonatal nursing skills for nursing students at the Royal Thai Navy College of Nursing.

Keywords: nursing skills, CIPPA model, COVID-19

==== บทนำ =====

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 4 เกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 22 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การจัดการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ต้องมุ่งเน้นการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ให้โอกาสผู้เรียนเลือกสรร สร้างสรรค์ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า เพื่อเป็นแนวทางไปสู่การพัฒนาตนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สร้างโอกาสการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้ด้วยตนเอง เกิดการยอมรับตนเอง ทำความเข้าใจตนเอง ยอมรับผู้อื่นและเข้ากับทุกคนได้ดี พึ่งพาตนเองได้ เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่หลีกเลี่ยงปัญหา ทั้งนี้โดยมีผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน¹

การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-center) เป็นหนึ่งในจุดเน้นสำคัญใน

การจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา: สกอ. (Office of the Higher Education Commission: OHEC) ซึ่งกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน 5 ด้าน ได้แก่ 1) คุณธรรมจริยธรรม 2) ความรู้ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ¹ และในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ได้เพิ่มเติมผลการเรียนรู้ด้านที่ 6 คือ ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ² ซึ่งเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สำคัญอีกด้านหนึ่งในการประเมินผลการฝึกปฏิบัติการพยาบาล

เมื่อต้นปี พ.ศ. 2563 ที่ผ่านมามาทั่วโลกได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัส โดยองค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ได้ยืนยันว่า พบการแพร่

ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ในเมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน และพบผู้เสียชีวิตรายแรกในช่วงมกราคม พ.ศ. 2563 การแพร่ระบาดเริ่มลุกลามมาประเทศไทย โดยพบผู้ติดเชื้อรายแรกในประเทศไทย เมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2563 ต่อมาองค์การอนามัยโลกได้ประกาศการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา เป็น “ภาวะฉุกเฉินระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of International Concern: PHEIC)” ตั้งชื่อใหม่อย่างเป็นทางการว่า “COVID-19” การระบาดของโรคเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเริ่มพบผู้เสียชีวิตรายแรกในไทย เมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2563 หลังจากนั้นองค์การอนามัยโลก ได้ประกาศให้ COVID-19 เป็น “การระบาดใหญ่ (Pandemic)” ทั่วโลก เมื่อวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2563³ ต่อมา พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้รณรงค์การ “อยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ” และ “Social distancing” ในระยะแรก และได้ประกาศใช้ พ.ร.ก. การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 มีผลวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2563 - 30 เมษายน พ.ศ. 2563 โดยอาศัยอำนาจมาตรา 9 แห่ง พ.ร.ก. การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ประกาศเคอร์ฟิวทั่วประเทศ ตั้งแต่เวลา 22.00 - 04.00 น. มีผลตั้งแต่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563 เป็นต้นไป⁴ ในส่วนของหน่วยงานด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้สถานศึกษาในสังกัดและกำกับของกระทรวงศึกษาธิการปิดเรียนด้วยเหตุพิเศษ ตั้งแต่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2563⁵ นอกจากนี้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ประกาศหยุดการดำเนินงานการเรียนการสอนทุกรูปแบบ ยกเว้นการสอนแบบออนไลน์ (Online) สำหรับการฝึกงานทุกรูปแบบ ขอให้พิจารณายกเลิกหรือปรับเปลี่ยนกำหนดระยะเวลาและกิจกรรมอื่นที่เหมาะสมทดแทน ตั้งแต่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2563⁶

จากสถานการณ์ดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานทุกภาคส่วนทั่วประเทศและทั่วโลก รวมทั้งสถาบันการศึกษาที่จะต้องปรับวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ตัวอย่างเช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้มีประกาศแนวทางการจัดการเรียนการสอนในกรณีสถานการณ์ไม่ปกติ อันเนื่องมาจากภาวะการแพร่ระบาดของเชื้อโรค COVID-19 โดยในรายวิชาภาคทฤษฎี ขอให้พิจารณาจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชาในรูปแบบออนไลน์โดยเร็วที่สุด ซึ่งอาจเป็นการสอนสด (Real time) หรือสอนโดยบันทึกไฟล์ ภาพและเสียงไว้ล่วงหน้า ในส่วนของรายวิชาภาคปฏิบัติ ให้ผู้สอนปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหา สมรรถนะ และผลการเรียนรู้ตาม Program Learning Outcomes (PLO) ตามคำอธิบายรายวิชาที่ปรากฏอยู่ใน มคอ.2 แต่ให้ลดหรือหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรค COVID-19 เท่าที่จะสามารถกระทำได้⁷ ในส่วนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้มีประกาศแนวทางการจัดการเรียนการสอน โดยให้งดการสอนในชั้นเรียนทั้งหมด ให้ใช้การเรียนการสอนแบบออนไลน์ หรือการจัดการเรียนการสอนรูปแบบอื่นที่ไม่มีการรวมกลุ่มกันในชั้นเรียน ส่วนการฝึกปฏิบัติงานทุกรูปแบบ ขอให้พิจารณายกเลิกหรือปรับเปลี่ยนกำหนดระยะเวลาหรือจัดกิจกรรมอื่นที่เหมาะสมทดแทน⁸ และในส่วนของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ กองการศึกษา และภาควิชา ได้มีการประชุมแนวทางการจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ในสถานการณ์การระบาดของไวรัสโควิด เมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2563 โดยมีมติที่ประชุมเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอน คือ งดให้นักเรียนทุกชั้นปีออกนอกวิทยาลัยเพื่อลดโอกาสเสี่ยงในการติดเชื้อ เปลี่ยนวิธี

การจัดการเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์เป็นอันดับแรก งดการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ปรับวิธีการพัฒนาทักษะทางการพยาบาล และการประเมินผลเป็นรูปแบบอื่นๆ เช่น การฝึกทักษะทางการพยาบาลในห้องทดลอง การฝึกทักษะทางการพยาบาลโดยใช้สถานการณ์จำลอง เป็นต้น⁹

ในการจัดการเรียนการสอนในภาคฤดูร้อนระหว่างวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2563 - 24 มิถุนายน พ.ศ. 2563 สำหรับรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่นนั้น มีข้อจำกัดในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยจริง ณ ช่วงเวลาดังกล่าว ผู้เขียนในฐานะอาจารย์ผู้รับผิดชอบจึงออกแบบวิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนพยาบาล ในระหว่างที่ยังไม่สามารถฝึกปฏิบัติจริงได้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ครบทั้ง 6 ด้านตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์รายวิชา ผู้เขียนจึงได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดี และเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา จึงพบว่า โมเดลชิปปา (CIPPA model) เป็นหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และมีการนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างแพร่หลายในการศึกษา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา ทั้งในการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งผลการศึกษา พบว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ CIPPA model ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มมากขึ้น¹⁰⁻¹³ นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ CIPPA model ยังช่วยเพิ่มความสามารถด้านการคิด การมีส่วนร่วมในการเรียน เกิดความสนุกในการเรียน และมีความพึงพอใจในการเรียนอีกด้วย¹⁰⁻¹² ในส่วนของจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาลโดยใช้ CIPPA model ก็พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น¹⁴ มีความพึงพอใจ

ในการเรียน^{14,15} นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มพฤติกรรมใฝ่รู้¹⁶ และช่วยเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลอีกด้วย¹⁷ จากประสิทธิผลของ CIPPA model ดังกล่าว ผู้เขียนจึงนำแนวคิดนี้มาออกแบบการพัฒนาทักษะการพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิดให้กับนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ

≡ แนวคิดรูปแบบการสอนโดยยึด ≡ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: โมเดลชิปปา (CIPPA model)

ทิตินา แคมณี¹⁸ ได้พัฒนารูปแบบนี้ขึ้นจากประสบการณ์ที่ได้ใช้แนวคิดทางการศึกษาต่างๆ ในการสอนมาเป็นเวลากว่า 30 ปี และพบว่า แนวคิดจำนวนหนึ่งสามารถใช้ได้ผลดีตลอดมา จึงได้นำแนวคิดเหล่านั้นมาประสานกัน ทำให้เกิดเป็นแบบแผนขึ้น แนวคิดดังกล่าว ได้แก่ 1) แนวคิดการสร้างความรู้ 2) แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มและการเรียนรู้แบบร่วมมือ 3) แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ 4) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้และกระบวนการ และ 5) แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ โดยได้ใช้แนวคิดเหล่านี้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะที่ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง (Construction of knowledge) นอกจากนี้ผู้เรียนจะต้องเรียนด้วยตนเองและพึ่งพาตนเองแล้ว ยังต้องพึงปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับเพื่อนๆ บุคคลอื่นๆ และสิ่งแวดล้อมรอบตัวด้วย รวมทั้งต้องอาศัยทักษะกระบวนการ (Process skills) ต่างๆ จำนวนมากเป็นเครื่องมือในการสร้างความรู้ นอกจากนั้นการเรียนรู้จะเป็นไปอย่างต่อเนื่องได้ดี หากผู้เรียนอยู่ในสภาพที่มีความพร้อมในการรับรู้และการเรียนรู้ มีประสาทการรับรู้ที่ตื่นตัว ไม่เฉื่อยชา ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถช่วย

ให้ผู้เรียนอยู่ในสภาพดังกล่าวได้ก็คือ การมีการเคลื่อนไหวทางกาย (Physical participation) อย่างเหมาะสม กิจกรรมที่มีลักษณะดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง และความรู้ความเข้าใจที่เกิดขึ้นจะมีความลึกซึ้งและอยู่คงทนมากขึ้น หากผู้เรียนมีโอกาสได้นำความรู้ที่นำไปประยุกต์ใช้ (Application) ในสถานการณ์ที่หลากหลาย ด้วยแนวคิดดังกล่าวจึงเกิดแบบแผน “CIPPA” ขึ้น ซึ่งผู้สอนสามารถนำแนวคิดดังกล่าวไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้มีคุณภาพได้ โดยวัตถุประสงค์ของรูปแบบ คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริง โดยการให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยอาศัยความร่วมมือจากกลุ่ม นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการต่างๆ จำนวนมาก อาทิ กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม กระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และกระบวนการแสวงหาความรู้ เป็นต้น ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การทบทวนความรู้เดิม เป็นการดึงความรู้เดิมของผู้เรียนในเรื่องที่จะเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของตน ซึ่งผู้สอนอาจใช้วิธีการต่างๆ ได้อย่างหลากหลาย

2. การแสวงหาความรู้ใหม่ เป็นการแสวงหาข้อมูลความรู้ใหม่ของผู้เรียนจากแหล่งข้อมูลหรือแหล่งความรู้ต่างๆ ซึ่งครูผู้สอนอาจจัดเตรียมมาให้ผู้เรียน หรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนแสวงหากันได้

3. การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม เป็นการให้ผู้เรียนศึกษาและทำความเข้าใจกับข้อมูล/ความรู้ที่แสวงหามาได้ ผู้เรียนจะต้องสร้างความหมายของข้อมูล/ประสบการณ์ใหม่ๆ โดยใช้

กระบวนการต่างๆ ของตนเอง เช่น ใช้กระบวนการคิด และกระบวนการกลุ่มในการอภิปราย และสรุปความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลนั้นๆ ซึ่งจำเป็นจะต้องอาศัยการเชื่อมโยงกับความรู้เดิม

4. การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม เป็นการให้ผู้เรียนอาศัยกลุ่มเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตน รวมทั้งขยายข้อความรู้ความเข้าใจของตนให้กว้างขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้แบ่งปันความรู้ความเข้าใจของตนเองแก่ผู้อื่น และได้รับประโยชน์จากความรู้ความเข้าใจของผู้อื่นไปพร้อมๆ กัน

5. การสรุปและจัดระเบียบความรู้ เป็นการให้ผู้เรียนสรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด ทั้งความรู้เดิมและความรู้ใหม่ และจัดสิ่งที่เรียนมาให้เป็นระบบระเบียบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่าย

6. การปฏิบัติ และ/หรือ การแสดงผลงาน หากข้อความรู้ที่เรียนมาไม่มีการปฏิบัติขั้นนี้จะเป็นขั้นที่ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานการสร้างความรู้ของตนให้ผู้อื่นรับรู้ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้ต่อย้ำหรือตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง และช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ แต่หากต้องมีการปฏิบัติตามข้อความรู้ที่ได้ ขั้นนี้จะเป็นขั้นปฏิบัติและมีการแสดงผลงานที่ปฏิบัติด้วย

7. การประยุกต์ใช้ความรู้ เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการนำความรู้ ความเข้าใจของตนไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มความชำนาญ ความเข้าใจ ความสามารถในการแก้ปัญหา และความจำในเรื่องนั้นๆ

ขั้นตอนที่ 1 - 6 เป็นกระบวนการของการสร้างความรู้ (Construction of knowledge) ซึ่งครูสามารถจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีโอกาสปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน (Interaction) และฝึกฝนกระบวนการต่างๆ (Process learning) อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากขั้นตอนแต่ละขั้นตอนจะช่วยให้

ให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมที่หลากหลาย ที่มีลักษณะให้ผู้เรียนได้มีการเคลื่อนไหวทางกาย ทางสติปัญญา ทางอารมณ์ และทางสังคม อย่างเหมาะสมอันช่วยให้ผู้เรียนตื่นตัว (Active) สามารถรับรู้และเรียนรู้ได้อย่างดี จึงกล่าวได้ว่าขั้นตอนทั้ง 6 มีคุณสมบัติตามหลัก CIPP ส่วนในขั้นตอนที่ 7 เป็นขั้นตอนที่ช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ (Application) จึงทำให้รูปแบบนี้มีคุณสมบัติครบตามหลัก CIPPA

โดยผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ CIPPA จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียน สามารถอธิบาย ชี้แจง ตอบคำถามได้ดี นอกจากนั้นยังได้พัฒนาทักษะในการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นกลุ่ม การสื่อสาร รวมทั้งเกิดความใฝ่รู้ด้วย

การปรับแผนการพัฒนาทักษะทางการพยาบาลเด็กภายใต้สถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19

เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19 จึงมีการปรับแผนการพัฒนาทักษะทางการพยาบาลเด็ก ในเวลาที่ยังไม่สามารถฝึกปฏิบัติจริงได้ ดังนี้¹⁹

ลำดับ	แหล่งฝึกปฏิบัติ	งานที่ใช้ประเมินผลการเรียน/ สัดส่วนการประเมินผล (%)						
		การวางแผนการพยาบาล	ฝั่งความคิดการพยาบาลผู้ป่วยเด็ก	การจัดการเล่น	รายงานเหตุการณ์สำหรับผู้ป่วยเด็ก	การประชุมปรึกษา	รายงานกรณีศึกษา	สอบการฝึกหัดการพยาบาล
1	ห้องฝึกปฏิบัติการพยาบาล 1 (ห้องตรวจโรคกุมารเวชกรรม)	5	10		3	2	15	5
2	ห้องฝึกปฏิบัติการพยาบาล 1 (หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม)	10		5	3	2		
3	ห้องฝึกปฏิบัติการพยาบาล 2 (หอผู้ป่วยวิกฤติกุมารเวชกรรม)	10			3	2		
4	ห้องฝึกปฏิบัติห้องคลอดจำลอง (หอผู้ป่วยทารกแรกเกิด)	10			3	2		
5	ห้องเรียน 208 (สถานรับเลี้ยงเด็กปฐมวัย)	5		3		2		
รวม		40	10	8	12	10	15	5
		100						

โดยผู้เขียนได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ CIPPA model และนำมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนแนวทางการพัฒนาทักษะการพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิด ดังต่อไปนี้

ตัวอย่างการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพยาบาล ผู้ป่วยทารกแรกเกิดให้กับนักเรียนพยาบาล โดยใช้โมเดล CIPPA: หัวข้อ การพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิด

ขั้นที่ 1 การทบทวนความรู้เดิม

ครูผู้สอนจะต้องศึกษาหลักสูตรในแต่ละรายวิชาที่มีความเกี่ยวข้องข้องกับการปฏิบัติการพยาบาลทารกแรกเกิด เพื่อให้เห็นภาพองค์ความรู้เดิมของผู้เรียน และผู้เรียนจะต้องใช้องค์ความรู้และทักษะจากรายวิชาต่างๆ ที่ได้เรียนในชั้นปีที่ 1 - 3 ทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมาเป็นพื้นฐานต่อยอดความรู้และทักษะการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิด โดยมีครูผู้สอนคอยให้ข้อเสนอแนะ โดยมีรายวิชาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

ลำดับ	รายวิชา	ชั้นปีที่ศึกษา
1	จิตวิทยาและพัฒนาการมนุษย์	1
2	กายวิภาคศาสตร์	
3	วิชาชีพการพยาบาลขั้นแนะนำ	
4	สรีรวิทยา	
5	การพยาบาลพื้นฐาน 1 และ 2	
6	เภสัชวิทยา	
7	การสร้างเสริมสุขภาพ	2
8	พยาธิสรีรวิทยา	
9	โภชนศาสตร์และโภชนบำบัด	
10	ทฤษฎีการพยาบาลและกระบวนการพยาบาล	
11	การพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ 1, 2 และ 3	3
12	ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน	
13	การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น 1 และ 2	
14	ปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ 1, 2 และ 3	

บทบาทครูผู้สอน	บทบาทผู้เรียน
<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาหลักสูตร รายวิชา และหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลทารกแรกเกิดในหลักสูตร - ศึกษาองค์ความรู้และทักษะการปฏิบัติการพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลทารกแรกเกิดที่ผู้เรียนเคยได้รับ - ให้ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลทารกแรกเกิด และให้คำแนะนำแหล่งข้อมูลในการสืบค้น	<ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนองค์ความรู้และทักษะการปฏิบัติการพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลทารกแรกเกิดที่เคยได้รับ และสรุปองค์ความรู้ตามที่ครูผู้สอนเสนอแนะ

ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ใหม่

เมื่อผู้เรียนได้ทบทวนองค์ความรู้ที่มีและมีความมั่นใจในองค์ความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิดตามที่ครูผู้สอนได้ให้คำแนะนำแล้ว ครูผู้สอนจะนำเข้าสู่การฝึกปฏิบัติ โดยใช้คู่มือเตรียมความพร้อมการปฏิบัติพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิด ซึ่งเนื้อหาภายในคู่มือได้มาจากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิดที่สำคัญและจำเป็น ร่วมกับพยาบาลวิชาชีพประจำหอผู้ป่วยทารกแรกเกิด โดยใช้ภาพของสถานที่และอุปกรณ์จริงบนหอผู้ป่วย เพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพและเกิดความสนใจมากยิ่งขึ้น โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้อธิบายและให้ข้อมูลในเบื้องต้น เพื่อให้ผู้เรียนนำไปสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามแหล่งข้อมูลต่างๆ ต่อไป โดยเนื้อหาภายในคู่มือ ประกอบด้วย

1. การรับใหม่ผู้ป่วยทารกแรกเกิด
2. การให้สารน้ำทารกแรกเกิด
3. การให้ออกซิเจนทารกแรกเกิด
4. การติดเครื่องวัดค่าออกซิเจนทารกแรกเกิด
5. การใช้ตู้ควบคุมอุณหภูมิและเครื่องทำความร้อนสำหรับทารกแรกเกิด
6. การให้นมทารกแรกเกิดทางปาก
7. การใส่สายให้อาหารและการให้นมผ่านทางสายยางในทารกแรกเกิด
8. การส่องไฟทารกแรกเกิดและการเจาะเลือดเพื่อติดตามผล
9. การให้ยาทารกแรกเกิดทางปากและทางหลอดเลือดดำ
10. การบันทึกสารน้ำเข้าและออกในทารกแรกเกิด

บทบาทครูผู้สอน	บทบาทผู้เรียน
<ul style="list-style-type: none"> - รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิดที่สำคัญและจำเป็น ร่วมกับพยาบาลวิชาชีพประจำหอผู้ป่วยทารกแรกเกิด - จัดทำคู่มือเตรียมความพร้อมการฝึกปฏิบัติการพยาบาลทารกแรกเกิด โดยใช้ภาพประกอบสถานที่จริงและอุปกรณ์ที่ใช้จริงบนหอผู้ป่วย - ให้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับทักษะการพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิด และให้คำแนะนำแหล่งข้อมูลในการสืบค้นกับผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิด ตามที่ครูผู้สอนเสนอแนะ

ขั้นที่ 3 การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

เมื่อผู้เรียนได้กลับไปทำแบบฝึกหัดโดยใช้องค์ความรู้เดิมที่เคยเรียน ซึ่งข้อคำถามในแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนจะมีทั้งข้อคำถามทั่วไปและข้อคำถามที่ต้องใช้กระบวนการแก้ปัญหา โดยใช้สถานการณ์ปัญหาจากการฝึกปฏิบัติในปีที่ผ่านมา ผู้เรียนจะพบว่า บางเรื่องเป็นข้อความรู้ใหม่ที่ต้องค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้ได้คำตอบ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้รู้จักการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองล่วงหน้า

บทบาทครูผู้สอน	บทบาทผู้เรียน
- จัดทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน โดยมีข้อคำถามทั่วไป และข้อคำถามที่เน้นการแก้ปัญหา โดยใช้ข้อมูล ปัญหาที่พบจากการฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดในปีที่ผ่านมา	- ทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนล่วงหน้าก่อนการฝึกปฏิบัติ โดยใช้องค์ความรู้เดิมและองค์ความรู้ใหม่ตามที่ได้ทบทวนมา

ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

เมื่อได้คำตอบจากการค้นคว้าหาข้อมูล เพื่อเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมได้แล้ว ผู้เรียนจะนำคำตอบและข้อความรู้ที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่นำเชื่อถือที่ตนเองได้สืบค้น มาแลกเปลี่ยนกันและอภิปรายกันภายในกลุ่ม เพื่อหาคำตอบที่ถูกต้อง เหมาะสม และครบถ้วน โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้ที่คอยช่วยให้คำชี้แนะเพื่อให้เกิดข้อความรู้ที่ถูกต้อง

บทบาทครูผู้สอน	บทบาทผู้เรียน
- ให้ข้อเสนอแนะที่ถูกต้อง และให้คำแนะนำเพิ่มเติมในประเด็นอื่นๆ ที่ผู้เรียนมีข้อสงสัย	- นำคำตอบที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนล่วงหน้า มาอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม

ขั้นที่ 5 การสรุปและจัดระเบียบความรู้

เมื่อได้ข้อความรู้ที่ถูกต้องครบถ้วนเรียบร้อยแล้ว กลุ่มจะช่วยกันทำการสรุปขั้นตอน วิธีการ รวมถึงข้อควรระมัดระวังในการให้การพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิด

บทบาทครูผู้สอน	บทบาทผู้เรียน
- ให้ข้อเสนอแนะที่ถูกต้อง และเน้นย้ำข้อควรระวังที่สำคัญ	- สมาชิกในกลุ่มร่วมกันสรุปแนวทางการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิด โดยใช้ข้อมูลจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ขั้นที่ 6 การปฏิบัติ และ/หรือ การแสดงผลงาน

ครูผู้สอนทำการสาธิตและสาธิตย้อนกลับ ผ่านอุปกรณ์การฝึกในฐานต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น โดยในระหว่างการสอนสาธิตนั้น ครูผู้สอนจะคอยสอบถามเหตุผลและข้อควรระวังในแต่ละขั้นตอนเป็นระยะ โดยให้ฝึกปฏิบัติเป็นรายบุคคล โดยมีครูผู้สอนคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด

บทบาทครูผู้สอน	บทบาทผู้เรียน
- จัดเตรียมอุปกรณ์การฝึกเสมือนจริง โดยขอรับการสนับสนุนอุปกรณ์จากหอผู้ป่วยทารกแรกเกิด	- ฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิด เป็นรายบุคคล
- สอนสาธิตและให้สาธิตย้อนกลับในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิด พร้อมให้ข้อเสนอแนะในจุดดีและจุดที่ควรพัฒนา	- ประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลของตนเอง ทั้งจุดดี จุดที่ควรพัฒนา รวมถึงปัญหาอุปสรรค

ภาพที่ 1 อุปกรณ์การฝึกทักษะการพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิด

ภาพที่ 2 บรรยากาศการสอนสาธิตและสาธิตย้อนกลับ

ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้

เมื่อผู้เรียนมั่นใจในทักษะการปฏิบัติของตนเองแล้ว ครูผู้สอนสร้างสถานการณ์จำลอง เพื่อให้กลุ่มได้ทำงานร่วมกัน และให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้เกิดทักษะการพยาบาลที่ถูกต้องเหมาะสม ภายหลังการฝึกปฏิบัติผู้เรียนจะเกิดองค์ความรู้และเห็นภาพของการให้การพยาบาล และสามารถนำข้อความรู้ที่ได้จากการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิดไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์อื่นๆ ได้แก่ การวางแผนการพยาบาลจากสถานการณ์จำลอง การประชุมปรึกษา และการทำรายงานหัตถการ

บทบาทครูผู้สอน	บทบาทผู้เรียน
<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำสถานการณ์จำลอง ในการให้การพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิด โดยกำหนดสถานการณ์ที่ต้องใช้องค์ความรู้ทั้งหมด และสมาชิกทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ - ประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิด โดยใช้สถานการณ์จำลอง พร้อมให้ข้อเสนอแนะในจุดดีและจุดที่ควรพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิด ด้วยสถานการณ์จำลองเป็นรายกลุ่ม - ประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลของกลุ่ม ทั้งจุดดี จุดที่ควรพัฒนา รวมถึงปัญหาอุปสรรค - นำองค์ความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์อื่นๆ

ภาพที่ 3 บรรยากาศการฝึกทักษะการพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิดโดยใช้สถานการณ์จำลอง

บทวิเคราะห์

การจัดการเรียนการสอนให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายของรายวิชานั้น จะต้องเน้นกระบวนการเชิงระบบ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) 2) ด้านกระบวนการ (Process) และ 3) ด้านผลลัพธ์ (Output)²⁰ เมื่อพิจารณากระบวนการเชิงระบบของการสอนการพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิด โดยใช้ CIPPA model ในสถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19 พบทั้งข้อดีและข้อจำกัด ดังนี้

1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

ด้าน	ข้อดี	ข้อจำกัด
ครูผู้สอน	<ul style="list-style-type: none"> - มีความเข้าใจในหลักสูตร - มีความเข้าใจในองค์ความรู้เดิมของผู้เรียน - มีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบวิธีการสอน - มีเวลาแนะนำได้อย่างใกล้ชิดและทั่วถึง - มีความยืดหยุ่นในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีประสบการณ์ในการออกแบบวิธีการสอนเมื่อเกิดสถานการณ์ปัญหามาก่อน
นักเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ได้ทบทวนองค์ความรู้อย่างครอบคลุม - มีความพร้อมในการฝึกปฏิบัติ - มีเวลาทบทวนข้อผิดพลาดและแก้ไขปรับปรุง 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เห็นบรรยากาศการฝึกบนหอผู้ป่วยจริง - ขาดประสบการณ์ในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริง
แหล่งฝึก	<ul style="list-style-type: none"> - มีห้องฝึกปฏิบัติและอุปกรณ์การฝึกขั้นพื้นฐาน - ได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์จริงจากหน่วยต่างๆ - มีคู่มือเตรียมความพร้อมที่เน้นทักษะ และการแก้ปัญหาเฉพาะแหล่งฝึก - บรรยากาศการฝึกมีความเป็นกันเองไม่กดดัน 	<ul style="list-style-type: none"> - อุปกรณ์การฝึกมีจำนวนจำกัด ต้องผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนในการใช้งาน - อุปกรณ์บางชนิดต้องใช้งานในเฉพาะที่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายมาเป็นตัวอย่างได้ - ขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์การฝึกบางชนิดที่มีราคาสูง
หลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - มีความยืดหยุ่น สามารถประยุกต์แนวทางการปฏิบัติได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีแนวทางการปฏิบัติเมื่อเกิดสถานการณ์ปัญหาที่ชัดเจน

2) ด้านกระบวนการ (Process)

ประสบการณ์	ข้อดี	ข้อจำกัด
การวางแผน การพยาบาล ผู้ป่วยจาก สถานการณ์ จำลอง	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถเขียนอธิบายกิจกรรมการพยาบาล โดยใช้ประสบการณ์จากการฝึกทักษะในห้องฝึกปฏิบัติ - มีเวลาในการสืบค้นข้อมูลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน - มีเวลาในการให้ข้อเสนอแนะอย่างละเอียด และมีเวลาในการแก้ไขข้อมูลให้สมบูรณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลประกอบการศึกษามีจำกัด - ไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการศึกษาอย่างเป็นระบบ - ไม่เห็นภาพความก้าวหน้าของการรักษาและการให้การพยาบาลในแต่ละวัน - ไม่สามารถประเมินทักษะการปฏิบัติและการแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริงได้
การประชุม ปรึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - มีแหล่งสืบค้นที่หลากหลาย ทั้งจากฐานข้อมูลของสถาบัน และในอินเทอร์เน็ตที่มีการช่วยเหลือสถาบันการศึกษาโดยการเปิดให้บริการฟรี 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เห็นภาพการเปรียบเทียบกับผู้ป่วยในสถานการณ์จริง
การทำรายงาน หัตถการ		<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีประสบการณ์การปฏิบัติกับผู้ป่วยในสถานการณ์จริง

3) ด้านผลลัพธ์ (Output)

Learning outcome	ข้อดี	ข้อจำกัด
1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินพฤติกรรม เรื่องความรับผิดชอบ การเป็นแบบอย่างที่ดี ภายในกลุ่มได้ง่าย - ประเมินความรู้ความเข้าใจ เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพ สิทธิเด็ก การเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ รายบุคคลได้ชัดเจน	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เห็นการแสดงออกทางด้านคุณธรรมจริยธรรมต่อผู้ป่วย ญาติ หรือผู้ร่วมวิชาชีพ ในสถานการณ์จริง
2) ด้านความรู้	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินความรู้รายบุคคลได้ชัดเจน จากการพูดคุยในขณะฝึกปฏิบัติ และจากการแสดงออกขณะแลกเปลี่ยนเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เห็นความสามารถในการเปรียบเทียบกับความรู้ทางทฤษฎีกับสถานการณ์จริง
3) ด้านทักษะทางปัญญา	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินการตระหนักรู้ในศักยภาพและจุดอ่อนของตนเองเป็นรายบุคคลได้ชัดเจน - ประเมินความสามารถในการสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลผ่านงานต่างๆ ที่ได้รับมอบหมาย รายบุคคลได้ชัดเจน	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เห็นความสามารถในการนำความรู้ที่มีไปแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง
4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินพฤติกรรม เรื่องการทำงานเป็นทีม การแสดงออกถึงภาวะผู้นำ และความผิดชอบรายบุคคลได้ง่าย	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เห็นการแสดงออกในการมีปฏิสัมพันธ์ต่อผู้ป่วย ญาติ หรือผู้ร่วมวิชาชีพ ในสถานการณ์จริง
5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินพฤติกรรม การสืบค้น การใช้สารสนเทศ และการถ่ายทอดข้อมูล รายบุคคลได้ชัดเจน	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เห็นความสามารถในการนำความรู้ที่มีไปแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง
6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินทักษะการปฏิบัติ การแสดงออกถึงความมั่นใจ และพัฒนาการด้านทักษะการปฏิบัติได้ชัดเจน	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เห็นความสามารถในการนำทักษะทางการพยาบาลที่เป็นองค์รวมไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง

การนำแนวคิด CIPPA model มาใช้ในการพัฒนาทักษะการพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิดผ่านขั้นตอน 1) การทบทวนความรู้เดิม 2) การแสวงหาความรู้ใหม่ 3) การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิม 4) การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม 5) การสรุปและจัดระเบียบความรู้ 6) การปฏิบัติ และ/หรือ การแสดงผลงาน และ 7) การประยุกต์ใช้ความรู้ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ เกิดกระบวนการคิด เกิดความใฝ่รู้ ได้แลกเปลี่ยนทำความเข้าใจกับกลุ่ม ทำให้สามารถจดจำข้อความรู้และทักษะต่างๆ ได้ดี

บทสรุป

การนำ CIPPA model มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะการพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิดมีข้อดีด้วยกันหลายประการ ทั้งในด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลลัพธ์ (Output) ซึ่งช่วยให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ได้ในที่สุด แต่ก็ต้องยอมรับว่าการฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการพยาบาลภายใต้สิ่งสนับสนุนการฝึกต่างๆ ที่วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือมีในขณะนี้ อาจยังไม่สามารถทดแทนการฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วยได้ทั้งหมด เพราะสิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุดก็คือ “การได้รับประสบการณ์จริง” แต่ถึงแม้ว่าการฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการพยาบาลจะมีข้อจำกัดดังที่กล่าวมา ผู้เขียนกลับค้นพบว่า การฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้ CIPPA model ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น ช่วยให้บรรยากาศในการเรียนรู้ผ่อนคลายมากขึ้น

ครูผู้สอนสามารถดูแลช่วยเหลือผู้เรียนได้อย่างใกล้ชิดและทั่วถึง สามารถสังเกตและประเมินผู้เรียนได้ตรงตามความเป็นจริง ผู้เรียนมีเวลาในการสืบค้นข้อมูล และมีเวลาในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มากขึ้น ผู้เรียนมีโอกาสในการปรับปรุงและพัฒนาความรู้หรือทักษะของตนเองกับครูผู้สอนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งผลพลัสดังกล่าวนั้นถือเป็นส่วนสำคัญในการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติการพยาบาล และช่วยเติมเต็มทักษะและองค์ความรู้ให้กับผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการสอบเพื่อขอรับใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลและนำองค์ความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานเมื่อจบไปเป็นพยาบาลวิชาชีพต่อไป และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้จะช่วยให้ครูผู้สอนทางการพยาบาลทุกคนเกิดความตระหนักในการวางแผนและเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะทางการพยาบาล หากต้องรับสถานการณ์ในรูปแบบเดียวกันนี้ในอนาคตด้วย

เอกสารอ้างอิง

1. Ploysang K. Learning with a learner-centered focus. [Internet]. [cited 2020 November 12]. Available from: <http://ir.mcu.ac.th/?q=node/91>. (in Thai).
2. Royal Thai Navy College of Nursing. Bachelor of nursing science program (revised curriculum: BE. 2013). Bangkok: Academic Affair and Service Center, Naval Medical Department; 2013. (in Thai).
3. THE STANDARD. Open the COVID-19 timeline. Before there were over 30 million cases of infection worldwide. [Internet]. [cited 2020 November 12]. Available from: <https://thestandard.co/timeline-of-the-covid-19-pandemic/>. (in Thai).
4. VOICE online. Reverse timeline minutes 'Prayut' fights COVID-19, sends a 24-hour curfew signal? - Unidirectional state, less examination, less encountered. [Internet]. [cited 2020 November 12]. Available from: https://voicetv.co.th/read/t_LF5WB3r. (in Thai).
5. Ministry of Education of Thailand. Announcement of the Ministry of Education Subject: For educational institutions under and under the supervision of the Ministry of Education to close the school due to special reasons. (2020 March 17). [Internet]. [cited 2020 December 14]. Available from: www.moe.go.th. (in Thai).

6. Office of the Permanent Secretary for Higher Education, Science, Research and Innovation. Announcement of the Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation. Subject: Measures and surveillance of the coronavirus disease outbreak or COVID-19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) (No 3) : Agency operations Higher education to prevent the spread of COVID-19. (2020 March 17). [Internet]. [cited 2020 December 14]. Available from: <https://www.ops.go.th/main/index.php/news-service/announcement/1983-covid-19>. (in Thai).
7. Chulalongkorn University. Chulalongkorn University Announcement Subject: Guidelines for teaching and learning in the event of uncommon situations due to the epidemic of COVID-19 disease (2nd edition). (2020 March 12). [Internet]. [cited 2020 December 14]. Available from: <https://www.chula.ac.th/news/28158/>. (in Thai).
8. Songkhla Nakarin University. Announcement No. 6 Guidelines for teaching and learning in the situation of the novel coronavirus outbreak 2019. (2020 March 18). [Internet]. [cited 2020 December 14]. Available from: https://www.psu.ac.th/sites/files/n9497_PSUTHDOC1.pdf. (in Thai).
9. Royal Thai Navy College of Nursing. Meeting minutes of Education Division and Department 1st time. 2020 March 18. (in Thai).
10. Musikpodoke D, Kanjanasurat W, Oopachitakul S, Metta C. Learning activity management by learner centered approach using CIPPA Model in medical photography I. Srinagarind Medical Journal 2006;21(4):293-7. (in Thai).
11. Boonklum N. The development of the learning achievement in the course politics, economy and society using CIPPA model instruction with the first-year students at Naresuan University International College. Veridian E-Journal INTERNATIONAL HUMANITIES, SOCIAL SCIENCES AND ARTS, Silpakorn University 2015;8(5):1-18. (in Thai).
12. Intarawicha S. A development of pedagogical model for law of insurance course using CIPPA-model learning practice. [Internet]. [cited 2020 November 12]. Available from: http://hs.pbru.ac.th/phocadownloadpap/CHE/2558/2_3/2.3-2.pdf. (in Thai).
13. Thavornpruek S, Rakpongpanich T. Learning management in music production skills II using CIPPA teaching model. The 12th RSU National Graduate Research Conference 2017; 17 August 2017; Rangsit University. Pathum Thani: Graduate School Rangsit University; 2017. p. 873-81. (in Thai).
14. Poopttukkul J. The effect of teaching-learning base on Cippa model on students' achievement and satisfaction in emergency and disaster nursing. [Internet]. [cited 2020 November 12]. Available from: <https://publication.npru.ac.th/bitstream/123456789/605/1/20190214112428.pdf>. (in Thai).

15. Thanormchayathawat B, Ratchatawan R. The development of a sufficiency economy instructional model for nursing students at Boromrajajonani College of nursing, Nakhon Si Thammarat. The Southern College Network Journal of Nursing and Public Health 2018;5(2):159-74. (in Thai).
16. Jongroongruang N, Nilsrikul P. Study the result of student centered model CIPPA and the inquiry behavior of the nursing student at Kuakarun College of Nursing. Journal of Nursing and Education 2003;14(2):80-91. (in Thai).
17. Paiboon S, Sirilukkananan K. The effect of the CIPPA model teaching on the proficiency of nursing practice of the third-year nursing students at Saint Louis College. Journal of Nursing Care Quality 2006;3(2):22-35. (in Thai).
18. Khammanee T. Teaching sciences. 5th ed. Bangkok: Chulalongkorn University Press; 2007. (in Thai).
19. Royal Thai Navy College of Nursing. Bachelor of nursing science program (Revised curriculum : BE. 2013): Course report in child and adolescent nursing practicum year 2020. Bangkok: Academic Affair and Service Center, Naval Medical Department; 2020. (in Thai).
20. Faculty of Nursing, Kasem Bundit University. Knowledge summary report In teaching and learning management: practical teaching techniques. [Internet]. [cited 2020 November 12]. Available from: <http://nurse.kbu.ac.th/home/KM/2557/KM-1.pdf>. (in Thai).